HORIZON-TAAL

mei - juni 2024

Jaargang 56 - nummer 326

Engels in het Verre Oosten
In memoriam Kristiaan Van Ingelgem
Leer mij mijn (moeder)taal

INHOUD

Ten geleide + welkom op het Benelux-congres 2024 in Hasselt ... 3
In memoriam Kristiaan Van Ingelgem ... 4
Het Arabisch: de taal van het getal drie - vervolg en slot ... 6
Leer mij mijn (moeder)taal ... 10
Esperantonieuws ... 13
Guido Gezelle & Hector Vermuyten: een dubbele verjaardag ... 14
Mediterrane Esperantoweek 2024 ... 16
Alexandrine brengt Afrikaanse vrouwen-esperantisten samen ... 18
Kritische stemmen uit het Verre Oosten bij het alomtegenwoordige Engels ... 20
De Vlaamse Esperantobond heeft een nieuw bestuur ... 22
Contactadressen ... 24

Foto op de voorpagina: Nepalese esperantisten op het World Social Forum 2024

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond vzw
56ste jaargang mei-juni 2023. Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd.

Hoofdredacteur: Piet Glorieux horizon.taal@esperanto.be www.esperanto.be/horizontaal
Tekstopmaak: Joost Vander Bauwhede joost.bauwhede@gmail.com
Werkten mee aan dit nummer: Cyreen Knockaert, An Olijslagers, Herman Deceuninck, Liba Gabalda

Administratie en verantwoordelijke uitgever
Vlaamse Esperantobond vzw • Lange Beeldekensstraat 169, BE-2060 Antwerpen
03 234 34 00 admin@fel.esperanto.be www.esperanto.be/fel/nl
BE0419 028 122 • RPR Antwerpen • KBC: IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC: KREDBEBB

Abonnement: 30 euro per jaar (6 nummers)
Advertentietarieven:

	1-malig	3-malig*	6-malig*
1/1 pagina	257	625	1000
1/2 pagina	150	375	600
1/3 pagina	110	275	440
1/4 pagina	80	200	320
1/8 pagina	55	140	220
1/12 pagina	30	75	120

Alle prijzen zijn in euro.

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een drukklaar geleverd exemplaar. Btw-tarief van 21% op deze tarieven.

TEN GELEIDE

In een “1 april”-episode van het online tijdschrift *liberafolio.org* wordt gemeld dat Donald Trump wil dat gebruikers van het Engels de VS zouden moeten vergoeden voor dat gebruik. Misschien moeten we daar, als esperantisten, op hopen: Esperanto is nl. nog altijd gratis.
Alle gekheid op een stokje en hoezeer ik de taal van Shakespeare ook waardeer, de overheersing van één taal in de internationale communicatie is een blijvend onrecht. Daarmee gaan m.i. de meeste mensen in principe akkoord. Onze oplossing daarentegen, het gebruik van Esperanto voor een meer rechtvaardige communicatie, heeft een veel kleiner draagvlak. Misschien moeten we mensen die vinden dat ons streven gerechtvaardigd is maar niet overtuigd zijn van onze oplossing meer verwelkomen en ons "gelijk" al doende tonen door Esperanto zoveel mogelijk te gebruiken.

Piet Glorieux

WELKOM OP HET BENELUX-CONGRES 2024 IN HASSELT

Van vrijdag 20 tot en met zondag 22 september
vindt het volgende Benelux-congres plaats in de jeugdherberg van Hasselt.

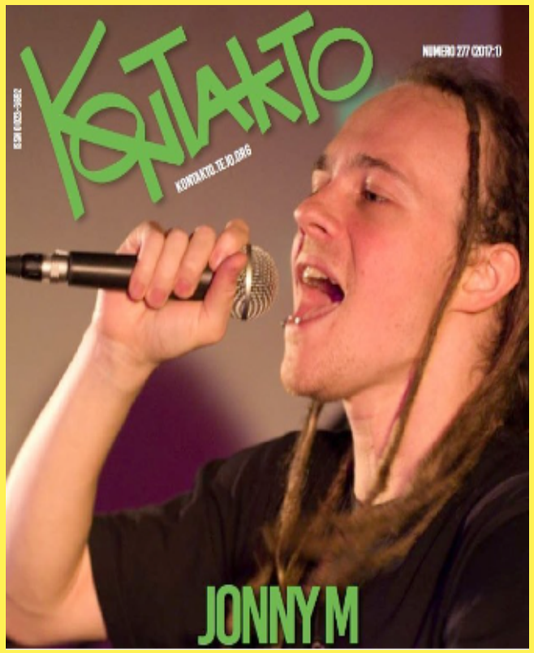

Meer info volgt maar we kunnen nu al vertellen dat het avondprogramma er veelbelovend uitziet: theater en muziek. Arno Lagrange (Frankrijk) brengt het toneelstuk La Ŝaknovelo van Stefan Zweig op scène en Jonny M (Duitsland), de populaire Duitse reggaezanger, vult de andere avond met een concert.

Meer details en inschrijvingsformulier op blz. 12 en via https://eventaservo.org waar je ook online kan inschrijven.

IN MEMORIAM KRISTIAAN VAN INGELGEM

Op 15 februari jl. overleed de bekende Aalsterse organist, beiaardier, improvisator, pedagoog en componist Kristiaan Van Ingelgem op 79-jarige leeftijd. Wist je dat hij veel sympathie had voor Esperanto, dat hij een echtgenote had die actieve esperantiste is en dat Kristiaan zelfs werken op Esperantotekst heeft geschreven? Hieronder meer…

Kristiaan, geboren te Sint-Gillis-Dendermonde in 1944, erfde de liefde voor de muziek van zijn vader Frans-Jan Van Ingelgem en gaf deze door aan zijn kinderen Maarten, Pieter en Tineke (zie kader "Een muzikale familie"). Hij genoot zijn muzikale opleiding aan het Lemmensinstituut te Mechelen en te Leuven (Lemmens-Tinelprijs) en aan het conservatorium te Maastricht (solistendiploma) met als orgelleraar Kamiel D'Hooghe. In 2004 behaalde hij, op zestig-jarige leeftijd, met onderscheiding zijn diploma van beiaardier aan de Koninklijke Internationale Beiaardschool Jef Denyn te Mechelen.

Kristiaan Van Ingelgem was sinds 1972 organist van de Sint-Martinuskerk te Aalst en stadsbeiaardier sinds 1999. Deze functie oefende hij ook uit van 1972 tot 1978. Hij was eredocent van het conservatorium te Antwerpen en ereleraar van meerdere muziekacademies. Hij realiseerde heel wat cd-opnames, o.a. voor het tijdschrift Orgelkunst, alsook met zijn dochter Tineke Van Ingelgem, lyrische sopraan en operazangeres. O.a. de cd's Bist du bei Mir en Ich liebe Dich. Op compositorisch vlak behaalde hij verschillende onderscheidingen. Hij componeerde voornamelijk orgel-, koor- en beiaardwerken. Zijn Te Deum, Mijn Kapellekensbaan en Psalm 150 behoren tot zijn symfonisch oeuvre.

In 2013 ontving hij van de Marnixring de Gaston Feremansprijs in Mechelen als waardering voor zijn muzikale carrière. Sinds enkele jaren was hij als beiaardleraar verbonden aan de muziekacademie van Ninove, afdeling Haaltert.

Kristiaan Van Ingelgem was graag gezien op de (inter)nationale podia. Er is bij wijze van spreken al geen orgel in Vlaanderen waarop hij niet geconcerteerd heeft, als solist of in samenwerking met koren en orkesten, zoals het toenmalige Filharmonisch Orkest van de BRT. Onder de talloze orgelrecitals in het buitenland zijn er zeker enkele memorabele te vermelden zoals die in Sion (Zwitserland), op het oudste bespeelbare orgel ter wereld, in de Gedächtniskirche in (toen nog West-) Berlijn, de Notre-Dame van Parijs, naast tournees en concerten in Nederland, Ierland, Polen, Italië, Spanje…

Zijn composities voor beiaard gelden als een internationale standaard binnen het repertoire. De band met de beiaardschool in Mechelen zorgde voor een wereldwijde verspreiding van zijn oeuvre, met uitvoeringen van New York over Sint-Petersburg tot Canberra.

Hoewel Kristiaan het Esperanto zelf niet machtig was, had hij er veel sympathie voor (zie kader "Esperanto in de familie"). Hij schreef o.a. het verplichte koorwerk "La Najtingalo" (zie blz. 14) voor het Europees Muziekfestival voor de Jeugd 2018 in Neerpelt, en daarnaast nog drie composities: "Tiu-ĉi vespere", vertaling van het Vlaamse volkslied "'t Avond gaat ons feeste aan" door zijn echtgenote Hilde Van Driessche; "La espero" bij het afscheid van Petro De Smedt als Aalsters beiaardier in 1999, en het arrangement van het lied "La amo", een vertaling van een gedicht van de Hongaarse dichter Sándor Petöfi door Kálmán Kalocsay.

EEN MUZIKALE FAMILIE

Twee van de drie kinderen van Kristiaan Van Ingelgem zijn professioneel met muziek bezig en hebben naam en faam gekregen in Vlaanderen en het buitenland.

Maarten is bekend als componist en koorleider. Zijn naam valt regelmatig op Klara en vele koren, o.a. het Vlaams Radiokoor, hebben zijn werken al uitgevoerd. Maarten was artistiek leider van de World Choir Games 2021 in Vlaanderen en is betrokken bij de organisatie van de World Choir Games (vorige in Zuid-Korea, volgende in Nieuw-Zeeland).

Sopraan Tineke Van Ingelgem gooit in binnen- en buitenland hoge ogen als operazangeres, als liedzangeres en in de oratoriumwereld. Vorig jaar trad ze op in de Scala van Milaan.

Pieter is kindertandarts maar ook een degelijke pianist en organist.

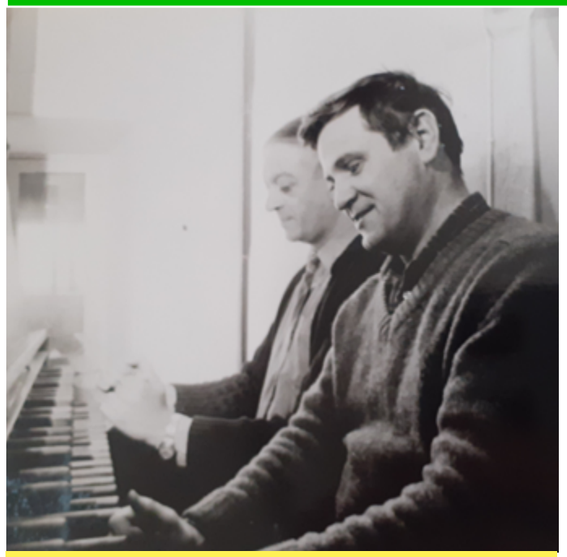

Petro De Smedt en Kristiaan samen aan de beiaard

ESPERANTO IN DE FAMILIE

Kristiaan Van Ingelgem werd geboren in Sint-Gillis (Dendermonde) in 1944, maar woonde later in Buggenhout en Opwijk. Petro De Smedt werd in 1934 geboren en woont er nog. Zij kregen allebei pianoles van Philibert Mees aan de muziekacademie te Dendermonde. Petro verving soms de pianoleraar en gaf dan pianoles aan de jongere Kristiaan. Toen Kristiaan praktische harmonie gaf aan de beiaardschool in Mechelen, kreeg Petro les van Kristiaan.

Hilde Van Driessche leerde haar echtgenoot Kristiaan kennen in 1969. Petro De Smedt maakte haar nadien warm voor Esperanto. In 1972 werd Kristiaan benoemd als organist van de Aalsterse Sint-Martinuskerk en bespeelde er ook de beiaard. Petro werd als stadsbeiaardier in Aalst (en Dendermonde) benoemd in 1977.
Hilde leerde, tussen de bevalling van haar kinderen door, Esperanto in Aalst en Erembodegem. Ze legde eind mei 1980 haar Esperanto-examen af net voor de bevalling van haar dochter Tineke. Ook toen was Petro, als voorzitter van de Aalsterse Esperantogroep La Pioniro, de intiatiefnemer.
Hilde was LKK-ano (lid van het organisatiecomité) voor het artistiek programma van het Esperanto-Wereldcongres 1982 in Antwerpen waaraan Kristiaan zijn medewerking verleende, en werd ook bestuurslid van de Vlaamse Esperantobond. In 1983 was Hilde medeorganisator van een tweedaags congresje in Aalst.

Zoon Maarten heeft tijdens zijn humaniora met een klasgenoot een Esperantocursus gevolgd.

Tijdens het postcongres, dat de VEB heeft georganiseerd na het Wereldcongres 2015 in Rijsel, heeft Hilde de deelnemers rondgeleid in Antwerpen en vergastte Kristiaan hen op een uitvoering van "La Espero" op de stadsbeiaard van Gent.

HET ARABISCH: DE TAAL VAN HET GETAL DRIE VERVOLG EN SLOT

In het vorige nummer van Horizon-taal hebben wij de geschiedenis en huidige status van het Arabisch geschetst. Laten we nu eens dieper ingaan op de essentiële innerlijke kenmerken van de taal zelf.

Wie als westerling om een of andere reden Arabisch studeert, ondervindt dat de verschillen met de ons meer vertrouwde talen dieper gaan dan uiterlijkheden van schrijfrichting, klanken, lettertekens of woordvolgorde. Ondanks alle schijn vertoont het Arabisch veel eenvoud en regelmaat. Doch er zijn wel zeer talrijke regels. Men kan de grammatica van het Arabisch niet in zestien regels gieten zoals Esperanto. Omdat het onmogelijk is in kort bestek de vele eigenaardigheden van een "exotische" taal te belichten, en opdat de lezer toch nog iets wezenlijks zou kunnen opsteken uit deze korte schets, doe ik een poging een soort synthese van het Arabisch te maken. Misschien kunnen de bijgevoegde voorbeeldjes bijkomende klaarheid scheppen.

Als drie van de meest karakteristieke eigenschappen van het Arabisch kunnen mijns inziens beschouwd worden: woordkernen van drie medeklinkers, klankverspringing en geijkte klankpatronen.

Woordkernen van drie medeklinkers zijn allesoverheersend

Net als bij Esperanto is een Arabisch woordenboek geordend op basis van wortels, niet van woorden. De bouwstenen van het Arabisch zijn immers woordkernen (of wortels), zij het dat ze van een heel andere aard zijn dan voor onze plantaal. In het geval van Esperanto vormen de wortels solide en onveranderlijke "brokstukken" doorgaans afkomstig uit de meest verspreide Europese talen. Hierdoor kreeg de taal een grote herkenbaarheid, echter vooral voor westerlingen, of voor wie één of meer van de dominante Europese talen geleerd heeft. Gans anders zijn de wortels van het Arabisch opgevat, net als van de andere Semitische talen en van meerdere Afro-Aziatische talen. Deze woordkernen beantwoorden noch aan een werkwoord, noch aan een andere woordsoort op zich. Ze hebben dus geen grammaticaal karakter zoals in het geval van Esperanto. Dit laatste werd vastgesteld door de taalkundige René de Saussure (1868-1943), dit even ter herinnering.

In tegenstelling tot de onveranderlijke Esperanto-"brokstukken" met een nagenoeg vaste betekenis zijn de woordkernen van het Arabisch "skeletten" van (doorgaans) drie losse medeklinkers. Deze skeletten worden tot leven gewekt, d.w.z. ze worden "woorden" door (voornamelijk) diverse klinkers tussen, voor of achter het medeklinkerpatroon te plaatsen. In het Esperanto daarentegen bekomt men een woord door enkele van genoemde "brokstukken" aaneen te lijmen en aan het nieuwe geheel de betekenis te geven van de synthese van de samenstellende brokstukken. Wie voldoende Esperanto geleerd

al-'arabiyyah (Arabisch)

Amirsaman Zare, CC BY-SA 4.0

Lisaan al-'arab, 1290

heeft, behoeft hier geen uitleg.Het Arabisch concept is totaal verschillend. Nemen we als voorbeeld de wortel K T B, die ongeveer betekent: "alles wat met schrijven te maken heeft". Ervan afgeleide woorden zijn onder meer: *KiTaaB* (boek); *KuTuB* (boeken); *KaaTiB* (schrijver); *KaaTiBuun* (schrijvers); *KaTaBa* (hij schreef); *jaKTaBu* (hij schrijft); *maKTaB* (bureel); *maKaaTiB* (burelen); *KiTaaBa* (manier van schrijven); *maKTuuB* (het geschrevene) enzovoort.

Op te merken is dat met een woordkern in het Esperanto niet noodzakelijk een volkomen analoge wortel in het Arabisch overeenkomt. In het voorbeeld hierboven zouden bijvoorbeeld ook de wortels *skrib* (schrijven) en *libr* (boek), en nog andere, noodzakelijk zijn. Elke wortel in het Arabisch heeft een welbepaalde, zij het vaak toch erg rekbare betekenis. Voor een westerling is het verband tussen de verschillende van een wortel afgeleide woorden niet steeds duidelijk, maar na enig nadenken kan men wel een zekere verwantschap vaststellen met de grondbetekenis. Naar mijn aanvoelen benadert het Semitisch wortelsysteem sterk hetgeen geleerden als Leibniz, Comenius en Descartes als elementen van een filosofische taal aanzien zouden hebben.

Karakteristiek voor de Semitische talen, waartoe het Arabisch behoort, is dat ze allesoverheersend uit wortels van drie medeklinkers bestaan. Uiteraard bestaan ook kortere wortels, maar deze zijn, zoals bij vermoedelijk alle talen, voorbehouden aan voorzetsels, persoonlijke voornaamwoorden, uitroepen, negaties, bloed- en aanverwantschappen (vader, moeder, zoon, ...). Uitzonderlijk vindt men ook wortels van vier medeklinkers, uiterst zelden van vijf. Wellicht zijn deze de taal binnengedrongen via vreemde invloeden, bijvoorbeeld Perzisch of Turks.

Wiktionary, een soort grammaticale Wikipedia, geeft een beeld van de proporties in het Arabisch van de meest gebruikte woordkernen: 2.326 drieletterige, tegenover 129 vierletterige en slechts 1 vijfletterige wortel.

Er bestaan meer wortels dan het hier geciteerde aantal, doch het gaat dan eerder om zeldzaamheden. Het boek *Kitaab-al-'Ajn* [Boek van het Oog, van de Bron] uit de achtste eeuw is het eerste lexicon dat alle Arabische wortels opsomt, zowel de echt gebruikte als de theoretisch mogelijke. Het boek *Lisaan al-'Arab* [Tong (taal) van de Arabieren], uit 1290, vermeldt 9.297 wortels. Het boek *Taaj al-'Aruus* [Kroon van de Bruid] , uit 1774, somt er 11.978 op.

Klankverspringing is een tweede belangrijk kenmerk van het Arabisch

Arabisch is een mathematisch spel met woordkernen van drie medeklinkers, maar ook een klankspel dat van de dode skeletten levende woorden maakt.

De hierboven opgegeven voorbeelden van woorden, afgeleid uit de wortel K T B, laten meteen zien dat vanuit een wortel een schijnbaar chaotische en niet te memoriseren woordenvloed ontstaat. De veelheid aan combinaties van klinkers lijkt zelfs het medeklinkerskelet halvelings aan het gehoor te onttrekken.

Klankverspringing is ook prominent aanwezig in die werkwoordelijke vormen waarin minstens één zwakke medeklinker (W, J) voorkomt.
S J R - *SaaRa - jaSieR* (ging, gaat)
Q W L - *QaaLa - jaQuuL* (zei, zegt)
N D W - *NaDaa - jaNDoe* (riep, roept)
R M J - *RaMaa - jaRMie* (wierp, werpt)
B K J - *BaKaa - jaBKie* (weende, weent)
H W Z - *HaaZa - jaHuuZu* (bekwam, bekomt)

Omschakeling van de bedrijvende naar de lijdende vorm gebeurt door... klankverspringing:
Q T L - *QaTaLa - QuTiLa* (doodde, werd gedood)
Q W L - *QaaLa - QieLa* (zei, werd gezegd)

Klankverspringing bestaat ook in onze eigen taal, bij de zgn. “sterke werkwoorden”. Doch dit is een eerder uitzonderlijk verschijnsel in vergelijking met de alomtegenwoordige klankverspringing in het Arabisch, opvallend bijvoorbeeld bij de meervouden van substantieven. Aldus moet men van deze laatste nagenoeg alles in het dubbel memoriseren.

Klankverspringing komt bij Esperanto niet voor: van een plantaal wordt vooral soberheid, rationaliteit, onveranderlijkheid en beperking van de basiswoordenschat verwacht. Een plantaal is een beredeneerde taal. Men mag evenwel niet doof én blind zijn voor het verlies aan auditieve duidelijkheid dat hiermee gepaard gaat, hoewel de extra klankmatige benadrukking strikt genomen niet absoluut onontbeerlijk is voor een mathematische en aandachtige geest.

Klankverspringing en klankpatronen leveren een taal op die het grootste belang hecht aan duidelijkheid voor het gehoor. Als er niet zoveel verschil is tussen “boek” en “boeken”, of tussen *“libr-o”* en *“libr-oj”*, dan kan men al moeilijker fantaseren dat men *“KuTuB”* gehoord heeft wanneer *“KiTaaB”* gezegd is geweest.

Geijkte klankpatronen zijn een geheugensteun

De klankverspringing in een taal maakt dat heel veel geheugenwerk vereist is bij het aanleren ervan als anderstalige. Toch is het fenomeen in het Arabisch niet zo chaotisch als het lijkt, en zit er een veelheid aan relatieve regelmatigheden onder verborgen. Klankverspringing gebeurt namelijk vaak met paren van klinkercombinaties die men als “geijkte patronen” kan omschrijven.

Hoewel het onvoorspelbaar lijkt wanneer men welk patroon kan verwachten, vormt het verschijnsel een wezenlijke geheugensteun en vaak kan het ook een indicatie zijn van de betekenis van een woord, voortvloeiend uit de combinatie van een bepaald klankpatroon met een woordkernskelet.

Ik probeer mijn abstract lijkende beschrijving te verduidelijken aan de hand van enkele voorbeelden.

Flickr.com - hadass Springut

Arabische kalligrafie

We vermeldden reeds de klankverspringing bij de meervoudsvorming, en sommen hier nog een paar gelijklopende voorbeelden op. Men lette er wel op dat uit de vorm van het enkelvoud niet zomaar het klankpatroon van het meervoud afgeleid kan worden.

K T B - *maKTaB - maKaaTiB* (bureel, burelen)
D R S - *maDRaSa - maDaaRiS* (school, scholen)
S Ĵ D - *maSĴiD - maSaaĴiD* (moskee, moskeeën)
N Z L - *maNZiL - maNaaZiL* (verblijf, verblijven)
R F Q - *miRFaQ - maRaaFiQ* (elleboog, ellebogen)
R H L - *maRHaLa - maRaaHiL* (fase, fasen)
K L B - *KaLB - KuLuuB* (hond, honden)
Q L B - *QaLB - QuLuuB* (hart, harten)
B J T - *BaĴT - BuĴuuT* (huis, huizen)
N F S - *NaFS - NuFuuS* (ziel, zielen)
M L K - *MaLik - MuLuuK* (koning, koningen)
D J K - *Diek - DuĴuuK* (haan, hanen)
F R S - *FaRaS - aFRaaS* (paard, paarden)
Q D M - *QaDaM - aQDaaM* (been, benen)
B W B - *BaaB - aBWaab* (poort, poorten)
Q L M - *QaLaM - aQLaaM* (pen, pennen)
M H L - *MaHal - MaHaal* (plaats, plaatsen)
W R Q - *WaRaQ - aWRaaQ* (papier, papieren)
F T H - *miFTaaH - maFaaTieH* (sleutel, sleutels)
M L K - *maMLuuK - maMaaLieK* (slaaf, slaven)

De combinatie a-ie kan een indicatie zijn van de woordsoort “adjectief”.

K B R - *KaBieR* (groot)
Q B G - *QaBieG* (lelijk)
H B B - *HaBieB* (geliefd)
Q D M - *QaDieM* (oud (voorwerp))
H D D - *HaDieD* (scherp)
Ŝ D D - *ŜaDieD* (geweldig/sterk)
K R M - *KaRieM* (edel)
Ĵ M L - *ĴaMieL* (mooi)
H K M - *HaKieM* (wijs)
Q L L - *QaLieL* (weinig)
D Q Q - *DaQieQ* (fijn, verpulverd)Verdubbeling van de middelste medeklinker met a-aa kan een indicatie zijn van een beroep.
B Q L - *BaQQaal* (groenteman)
N Ĵ R - *NaĴĴaaR* (timmerman)

De vorm aa-i wijst op een onvoltooid deelwoord, gebruikt als adjectief of substantief.

S L M - *SaaLiM* (veilig, gezond)
D R S - *DaaRis* (geleerd)
H M L - *HaaMiL* (zwanger (= dragend))
S H R - *SaaHiR* (betoverend)

De vorm ma uu zal veelal een adjectief zijn gebaseerd op een voltooid deelwoord.

H S B - *maHSuub* (berekend)
H B B - *maHBuuB* (bemind)
M F H - *maFTuuH* (open)
S H R - *maSHuuR* (betoverd)

Arabische mozaïekdecoratie

Een rijke cultuurtaal

Moet men eraan twijfelen dat uit de talrijke wortels, in combinatie met de vele mogelijkheden tot woordvorming uit één enkele wortel, een zeer rijk vocabularium opgebouwd kan worden? Het Arabisch is een zee van woorden, zoals de Arabischsprekenden het wel eens formuleren. De westerling is doorgaans onbekend met de waarde, de mogelijkheden en de schoonheid van het Arabisch. Tot de uitzonderingen behoorde de Franse schrijver en militair Ernest Psichari (1883-1914). Hij roemde de Arabische taal als “... peut-être la plus belle de toutes, plus riche, plus souple, plus nuancée encore que le grec...” [Nl. ...misschien wel de mooiste van alle, rijker, soepeler en nog genuanceerder dan het Grieks]

Kunnen het barbaren zijn, zij die hun dochters noemen: *Batul* (zuiver, maagdelijk), *Haliema* (vasthoudend, geduldig), *Rachieda* (vroom, rechtschapen), *Saamiea* (verheven, lieflijk), *Sakiena* (rustig, tevreden), *Zajda* (overvloed), *Zajna* (elegantie), *Zoebajda* (kleine boter of crème de la crème), en waar er rivieren zijn met namen als: *Bu-Regreg* (Vader der Weerspiegelingen) of *Um-er-Rabiea* (Moeder van de Lente)?

En, geloof het of geloof het niet: het Arabisch is de taal der engelen. In dit aardse tranendal is de babelse taalverwarring blijven bestaan, met of zonder plantalen. De rechtschapene verwacht dat dit probleem opgelost zal zijn in het hiernamaals. Indien daar inburgeringsproeven bestaan, zal elementaire kennis van het Arabisch wellicht tot de vereisten behoren. Men bereide zich voor...

Cyreen Knockaert

Advertentie

LEER NU ESPERANTO
(en 150 andere talen)
met de uTalk APP

uTalk

Bewezen leermethode die op elk platform werkt
Makkelijk in gebruik en maakt leren leuk
Leer vanuit een van de 150 beschikbare talen
Vergelijk je uitspraak met die van twee moedertaalsprekers (man + vrouw)
65 thema’s
Geschikt voor beginners en gevorderden
Ook voor scholen, organisaties en bedrijven, dankzij de ‘Klaslokaal’-app
Niet gratis, wel (te) goedkoop

Ga naar: www.lingvejo.com/eo
of contacteer: rob@cdline.be
Tel +32 485 53 53 37

LEER MIJ MIJN (MOEDER)TAAL

De Dag van de Moedertaal (21 februari) ligt al een tijdje achter ons, maar het is nooit te laat om er aandacht aan te besteden. Waarom moedertalen belangrijk zijn wordt verwoord in het persbericht van de Wereld-Esperantovereniging (UEA) en geïllustreerd door bijgaand gedicht. Het bereikte ons via Herman Deceuninck en het is van de hand van Aicha Tantawi, educatief medewerker diversiteit en participatie in het Brusselse. Ze is van Marokkaanse origine en heeft ook op de Marokkaanse ambassade gewerkt. Het is een mooie weergave van het heimwee van nieuwe Vlamingen naar hun thuistaal, hun "echte" moedertaal.

DE WERELD-ESPERANTOVERENIGING (UEA) OVER MOEDERTAAL

Tijdens de Internationale Dag van de Moedertaal promoten wij het belang van taalkundige diversiteit en meertalig onderwijs. Taalrechten vormen een basis voor rechtvaardige en duurzame samenlevingen, omdat talen de kern vormen van ons dagelijks leven, onze identiteit, ons cultureel erfgoed en de samenhang van de gemeenschap waarin we leven. Talen vormen een basis voor toegang tot alle andere mensenrechten.

Bescherming en bevordering van talen is erg belangrijk, omdat via talen wereldbeelden worden overgedragen en lokale en traditionele kennis en culturen behouden blijven. Helaas heeft, volgens de UNESCO, veertig procent van de wereldbevolking geen toegang tot onderwijs in een taal die zij spreekt of begrijpt. Tegelijkertijd verdwijnen steeds meer talen.

In onze steeds pluralistischer wordende samenlevingen, en met het oog op een mondiale samenleving die de hele mensheid omvat, wordt het vraagstuk van de talen een absolute prioriteit. In feite vormen talen de absolute basis voor begrip en samenwerking. Taalrechten houden dus rechtstreeks verband met democratie en echte gezamenlijke besluitvorming over gezamenlijke problemen.

Laten we de waarden van een meertalige wereld bevorderen die door UNESCO zijn voorgesteld: onderwijs in moedertalen, meertalig onderwijs op alle niveaus en intercultureel onderwijs. We hopen dus dat vrede, ontwikkeling en mensenrechten een realiteit zullen worden voor alle mensen, zonder enig onderscheid, ongeacht of dit gebaseerd is op ras, huidskleur, geslacht, taal, religie, politieke of andere overtuiging, nationale of sociale afkomst, eigendom, geboorte. of andere staat.

Via talen delen we onze menselijkheid. Laten we alle talen gebruiken en promoten, inclusief de internationale taal Esperanto, om deze principes en waarden te verwezenlijken. Om de solidariteit tussen mensen van verschillende afkomst te vieren, nodigen we ook mensen van goede wil uit voor het 109e Universele Congres van Esperanto in Arusha, Tanzania, van 3 tot 10 augustus 2024.

UEA-persbericht dd. 2/2/2024

علّموني لغتي

إلبي ! أمي! جدي! جدتي! عمي! عمتي ! خالي! خالتي

علموني لغتي منذ ولادتي

أرضعوني وأشبعوني بلغتي الأم

لغتي العربية فريدة وجميلة وغنية

علموني لغتي منذ ولادتي

علموني لغتي من أجل تكوين

شخصيتي ذاتي هويتي
تعزيز استقراري النفسي والوجداني
علموني لغتي منذ طفولتي
علموني عاداتي وتقاليدي وطقوسي.
ثقافتي، قرآني، أصولي
تاريخي، حضارتي العربية
علموني لغتي منذ طفولتي
أتعلم لغتي الأم في المنزل،
مع أقراني في المدرسة العربية
كما أتعلم اللغات الأخرى :
الفرنسية، الهولندية، الإنجليزية، الاسبرانتو ....
علموني لغتي منذ طفولتي

عائشة طنطاوي

Arabisch origineel, Aicha Tantawi

Leer mij mijn taal
Instruu al mi mian lingvon

Papa! Mama! Opa! Oma! Oom! Tante!
Leer mij mijn taal vanaf mijn geboorte

Paĉjo! Panjo! Avo! Avinjo! Onklo! Onklino!
Instruu al mi mian lingvon ekde mia naskiĝo

Ik wil graag vol en verzadigd zijn van mijn moedertaal
Mijn taal Arabisch is uniek, prachtig en rijk
Leer mij mijn taal vanaf mijn geboorte

Mi ŝatus esti plensaturita de mia gepatra lingvo
Mia lingvo la araba estas unika, bela kaj riĉa
Instruu al mi mian lingvon ekde mia naskiĝo

Het leren van mijn prachtige taal zal
mijn ontwikkeling, mijn identiteit
mijn psychische stabiliteit en welzijn bevorderen
Leer mij mijn taal vanaf mijn kindertijd

Lerni mian belan lingvon plibonigos
mian disvolviĝon, mian identecon
mian psikologian stabilecon kaj bonfarton
Instruu al mi mian lingvon ekde mia infanaĝo

Leer mij mijn gewoonten, tradities, rituelen
mijn cultuur, mijn Koran, mijn origine
mijn geschiedenis, mijn Arabische beschaving
Leer mij mijn taal vanaf mijn kindertijd

Instruu al mi miajn kutimojn, tradiciojn, ritojn
mian kulturon, mian Koranon, mian originon
mian historion, mian araban civilizacion
Instruu al mi mian lingvon ekde mia infanaĝo

Ik leer mijn moedertaal thuis,
met leeftijdgenoten op een Arabische school
Ik leer ook andere talen:
Frans, Nederlands, Engels, Esperanto...
Leer mij mijn taal vanaf mijn kindertijd

Mi lernas mian gepatran lingvon hejme, kun kunuloj en araba lernejo
Mi lernas ankaŭ aliajn lingvojn: la francan, nederlandan, anglan, Esperanton...
Instruu al mi mian lingvon ekde mia infanaĝo

Nederlandse versie (en Arabisch origineel): Aicha Tantawi
Esperantovertaling: Herman Deceuninck

Ni logos en tre moderna junulargastejo apud la stacidomo en Hasselt.

La programo konsistas el:

- Prelegoj kun interesaj temoj.
- Kursoj en malsamaj niveloj
- Ekskursoj al i.a. Japana gardeno, Hasselts Modehuis, Biciklado tra la urbo.
- *Speciale por sportemuloj (junuloj!): **"Boulderen"***
- Muziko kun Jonny M. kaj muzikateliero
- Interkona vespero
- Libroservo
- K.t.p.

----- Ne hezitu kaj aliĝu! -----

Prezoj:

€240 por la tuta semajnfino kun lito kaj manĝoj,

€150 sen lito, kun manĝoj,

€75 tage kun manĝoj.

€30 por unupersona ĉambro (ĝis elĉerpita)

Informoj:

https://beneluksa.eu/kongreso

https://eventaservo.org/e/beneluksa2024

Facebook: LEA, Limburga Esperanto Asocio (https://www.facebook.com/LimburgaEsperantoAsocio)

Aliĝilo: https://mallonge.net/bk2024a

Retadreso: Limburg@esperanto.be

Aliĝilo por la Beneluksa kongreso 2024 en Hasselt

Per ĉi tiu formularo vi povas aliĝi al la Beneluksa Kongreso 2024 kiu okazos en Hasselt, de la 20-a ĝis la 22-a de septembro 2024

Prefere uzu la retan aliĝilon: https://mallonge.net/bk2024a

Se tio ne eblas, vi povas sendi la paperan aliĝilon al: An Olijslagers

Chrysantenstraat 3

5462 AV Veghel (Nederlando)

Antaŭnomo: . . . . . .

Familia nomo: . . . . . .

Retadreso: . . . . . .

Adreso (strato + numero + aldonaĵo): . . . . . .

Loĝloko (poŝtkodo + urbo/komunumo): . . . . . .

Lando: . . . . . .

Mi aliĝas por:

0 La tuta kongreso kaj loĝos en la junulargastejo (€240)
0 La tuta kongreso, sed mi NE loĝos en la junulargastejo (€150)
0 Nur unu tago (€75), nome: Vendredo – Sabato – Dimanĉo

Mi men=das unupersonan ĉambron (se disponebla).

0 Jes. Mi krompagos €30.
0 Ne.

Mi estas:

0 Ĉiomanĝanto
0 Vegetarano
0 Vegano

Mi pretas helpi dum la kongreso. Mi povas zorgi pri: . . . . . .

. . . . . .

Rimarkoj: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Mi pagos sur la konto de LEA: BE68 7350 5138 5534 jenan sumon: € . . . . . .

Subskribo: . . . . . Dato: . . . . . .

NIA LINGVO

ESPERANTONIEUWS

- Niet alleen in Warschau maar ook in Bialystok, de – nu Poolse – stad waar Zamenhof opgroeide, was er een getto, dat op een bloedige manier werd veroverd door de nazi's . In december vorig jaar verscheen daarover een belangrijk werk: *Batalo kaj pereo de la bjalistoka geto* [Nl. ***Strijd en ondergang van het getto van Bialystok***]. Het werkje, geschreven door Szymon Datner, een joodse esperantist die het getto overleefde, verscheen al in 1946 en werd nu heruitgegeven in een tweetalige Pools-Esperantoversie. De catastrofe vond plaats in augustus 1943. In Bialystok kwamen 60.000 joden om. Meer info: Libera Folio, 26/02/2024 en *espero.bialystok.pl/eo*

- Er verscheen nu ook een **Franse vertaling** van ***La danĝera lingvo***, het boek van Ulrich Lins over hoe Esperanto door bepaalde politieke machten gezien werd als een gevaarlijk communicatiemiddel. Meer info op *esperanto-france.org* en *mallonge.net/danger*

- Op 31 januari kwam Francis Hult, vertegenwoordiger van de Wereld-Esperantovereniging (UEA) bij de Verenigde Naties, tussenbeide in een debat over de prioriteiten van de Economische en Sociale Raad van de VN (ECOSOC), het belangrijkste VN-orgaan dat beslist over het programma van de VN en zijn agentschappen. ECOSOC is de VN-instantie die instaat voor de erkenning van niet-gouvernementele organisaties. De tussenkomst vond plaats tijdens een voltallige werksessie van ECOSOC, met diplomatieke deelname op hoog niveau. De toespraak werd met name gehoord door permanente vertegenwoordigers (ambassadeurs) van de lidstaten en hoge functionarissen van de VN. De sessie concentreerde zich op een substantiële discussie over de prioriteiten van de VN. Tussenkomen in deze sessie was een unieke kans om het bewustzijn van de Raad over taalrechten te vergroten, in de context van de zeventien Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen. De interventie ging in op de agenda van het Comité van Niet-Gouvernementele Organisaties voor Talen, waarvan prof. Hult de voorzitter is. De interventie onderstreepte ook de bekommernis van de UEA voor taalrechten, gelinkt aan de 75e verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het congresthema van het Wereldcongres 2023 in Turijn. Video kan bekeken worden op *mallonge.net/ECOSOC*

- De wereldberoemde financier George Soros is zijn Esperantojeugd niet vergeten. Na de 100ste verjaardag van onze Grégoire Maertens dankte Soros Maertens vooral voor de hulp die hem in staat stelde deel te nemen aan de IJK in 1947, toen hij moeite had om het Verenigd Koninkrijk binnen te komen.
Uit Libera Folio, dd. 3/03/2024

- En nog een Esperantovertaling van een Belgisch boek: ***Elementaj principoj de milita propagando*** [Nl. Elementaire principes van oorlogspropaganda]. Auteur is historica prof. Anne Morelli van de Université Libre de Bruxelles. In tien hoofdstukken en met veel voorbeelden laat de auteur zien hoe propaganda de media tijdens elke oorlog overspoelt om ons die oorlog te laten accepteren. Dit boek is al in zes talen vertaald en vele malen bijgewerkt en is een echt hulpmiddel bij het decrypteren van de propaganda die ons bereikt. Het boek is vertaald door de in België wonende esperantist Jean-claude Thumerelle. Meer info: *esperanto-france.org*

GUIDO GEZELLE & HECTOR VERMUYTEN: EEN DUBBELE VERJAARDAG

Op 27 november zal het 125 jaar geleden zijn dat Guido Gezelle overleed. 2024 is dan ook uitgeroepen tot Gezellejaar, met vooral activiteiten in Brugge, Kortrijk en Roeselare. 1 oktober is de 125ste geboortedag van Hector Vermuyten, die heel wat gedichten van Gezelle in het Esperanto heeft vertaald. De meeste daarvan zijn verschenen in het door de Vlaamse Esperantobond uitgegeven (en nog steeds in onze webwinkel verkrijgbare) werkje *Se aŭskultas la animo*. Naar aanleiding van die dubbele verjaardag publiceert Horizontaal enkele van die gedichten in de originele versie en in het Esperanto.
Het eerste gedicht is “Waar zit die heldere zanger?”, dat door Hector Vermuyten vertaald is onder de titel “La Najtingalo”. Toevallig is dit op muziek gezet door de betreurde Kristiaan Van Ingelgem (zie blz. 4).

WAAR ZIT DIE HELDERE ZANGER?

Waar zit die heldere zanger, dien
ik hooren kan en zelden zien,
in ‘t loof geborgen,
dees blijden Meidagmorgen?

Hij klinkt alom de vogels dood,
bij zijnder kelen wondergroot’
en felle slagen,
in bosschen en in hagen.

Waar zit hij? Neen, ‘k en vind hem niet,
maar ‘k hoore, ‘k hoore, ‘k hoore een lied
hem lustig weven:
het kettert in de dreven.

Zoo zit en zingt er menig man,
vroegmorgens op ‘t getouwe, om, van
goên drom, te maken
langlijdend lijwaadlaken.

De wever zingt, zijn’ webbe deunt;
de la klabakt, ‘t getouwe dreunt;
en lijzig varen
de spoelen heen, in ‘t garen.

Zoo zit er, in den zomer zoel,
een, werpende, op den weverstoel
van groene blâren,
zijn duizendverwig garen.

Wat is hij: mensche of dier of wat?
Vol zoetheid, is ‘t een wierookvat,
daar Engelenhanden,
onzichtbaar, reuke in branden?

LA NAJTINGALO

Kie kantisto kaŝas sin,
ravanta helkantante min
per bela beno,
dum gaja majmateno?

La birdojn venkas li per kant’,
soniga mire gorĝa grand’
kaj forta klaro,
en plektbaril’ arbaro.

Sed kie estas tiu lok’?
Nur aŭskultadas mi al vok’,
al sonkaskado,
al ĝoja kantteksado.

Samtiel teksas taŭga vir’
dum matenfru’ kun kantdezir’,
kaj per varp’ fida
fariĝas tol’ solida.

Teksista kanto, tola trem’
veftfrapa klak’ teksilvibrem’,
kaj glitbobenoj,
dolĉiras tra fadenoj.

Tiel sur verda teks-trabar’
folia, iu sen kompar’,
fadenojn metas,
ja milkolorajn ĵetas.

Ĉu estas hom’ aŭ best’? Ĉu vaz’?
en kiu la anĝelekstaz’,
incensodore
bruladas disvapore?

Wat is hij? ‘t Is een wekkerspel,
vol tanden fijn, vol snaren fel,
vol wakkere monden
van sprekend goud, gebonden.

Hij is... daar ik niet aan en kan,
een’ sparke viers, een’ boodschap van
veel hooger’ daken
als waarder menschen waken.

Horkt! Langzaam, luide en lief getaald,
hoe diep’ hij lust en leven haalt,
als uit de gronden
van duizend orgelmonden!

Nu piept hij fijn, nu roept hij luid’;
en ‘t zijpzapt hem ter kelen uit,
lijk waterbellen,
die van de daken rellen.

Geteld, nu tokt zijn taalgetik,
als ware ‘t op een marbelstik[4],
dat perelkransen,
van ‘t snoer gevallen, dansen.

Geen vogel of hij weet zijn lied,
zijn’ leise[5] en al zijn stemgebied,
bij zijnder talen,
nauwkeurig af te malen.

‘t En deert mij niet, hoe oud gedaagd,
dat hij den zangprijs henendraagt,
en, vogel schoone,
mij rooft de dichterkroone!

Want mensche en heeft u nooit verstaan,
noch al uw’ rijkdom recht gedaan,
o wondere tale
van koning Nachtegale!

Aŭ kio? Korda muzikil’
delikatdenta, orjubil’
de viglaj buŝoj,
alkoraj trilaj tuŝoj.

Li estas ... super mi, fajrer’,
anonco el pli alta sfer’
ol hom’ maldormas,
kaj lin pri ĝi informas.

Aŭskultu! Laŭte per voĉbel’,
li funde vivon suĉas el
profund’ solena
de multa tub’ orgena.

Post dolĉa pep’, jen voka flut’,
sukfreŝa flu’, ruliĝa gut’,
akverarĝento
falanta de tegmento.

Kaj takte tike tintas ton’,
de dancaj perloj la reson’
sur marmorplato,
glitintaj de la drato.

Kapablas ĉiu bird’ per kant’
la lingvon sian per variant’,
precize uzi,
kompare nin konfuzi.

Rezignas pri poetolaŭr’
kaj kantpremi’, mi sen bedaŭr’,
je gloro via,
ho birdo melodia.

Ĉar hom’ neniam laŭ merit’
la riĉon taksis, laŭ kvalit’,
de kant’ kaj skalo
de reĝo Najtingalo!

MEDITERRANE ESPERANTOWEEK 2024

Van 9 tot 16 maart vond de bekende Mediterrane Esperantoweek (MES) plaats in het prachtige hotel Miléade in Les Issambres (Zuid-Frankrijk). De vorige organisatoren hebben de fakkel doorgegeven aan de Provençaalse Esperantofederatie. Het organiserende team bestond uit de enthousiaste esperantisten Thierry Spanjaard, Renée Triolle, Marc Gallardo en Rosy Inaudi. Tachtig esperantisten uit tien landen namen deel. Na de aankomst op zaterdagmiddag werden we ontvangen door de organisatoren, die ons het nodige materiaal overhandigden. Renée had de touwtjes zeer goed in handen en bezorgde de aanwezigen meteen up-to-date informatie.

Tijdens de avondbijeenkomst werden we verwelkomd door de hotelmanager, de heer Jean-Luc Hélias. Hij stelde ons voor aan het personeel dat voor ons zou instaan. Daarna vertelde hij over de geschiedenis van het hotel en nodigde hij ons uit voor een stemmig aperitief. Na een heerlijk diner stelde Renée Triolle de nieuwe organisatoren voor. Ook de lesgevers stelden zichzelf voor. Zondagmiddag was er een ledenvergadering van Espéranto-Provence.

Er waren Esperantocursussen van drie verschillende niveaus. Voor de beginners zorgde Rodica Todor uit Roemenië. Ze leidde de cursus vol enthousiasme, met een gevarieerd lesprogramma, en kreeg de cursisten aan het praten. Szilva Szabolcs (Sabi), een Hongaar die in Polen woont, hield zich bezig met de gevorderden. Hij gaf les volgens zijn methode, met gebruik van een computer. In haar cursus voor vlotsprekenden gaf Mireille Grosjean veel nuttige informatie over Afrika aan de hand van foto's, wat sommigen zou kunnen aansporen om dit jaar deel te nemen aan het Wereldcongres in Tanzania. De bovengenoemde cursussen vonden plaats in de voormiddag of voorafgaand aan het avondmaal. De namiddagen waren vrij, zodat de aanwezigen konden genieten van wandelingen in de omgeving, kaartspelen of andere spelletjes en activiteiten die ze konden bedenken. Ook het hotel organiseerde verschillende activiteiten waaraan men kon deelnemen.

Voorafgaand aan de Esperantocursus van de late namiddag stonden diverse korte voordrachten op het programma. We kwamen meer te weten over de eerste uitvinder van de fotografie, Nicéphore Niépce, geboren in Chalon-sur-Saône in het jaar 1765. Uit de voordracht over Rwanda leerden we dat inwoners van Rwanda afstand moeten doen van hun huidige manier van leven in naam van het natuurbehoud. Iemand vroeg: "Wie moeten we beschermen, mensen of dieren?" Van Nina Korjenevskaja kregen we informatie over de Russische stad Oefa. De laatste presentatie ging over de noodzaak om ons Esperanto-erfgoed te archiveren.

Tijdens de ochtendpauzes zorgden Monique Prezioso en Simone Marlier voor de koffie en thee. Ook was er een boekendienst en konden we door de fotoalbums van diverse Esperanto-evenementen bladeren. In de plaatselijke krant *Var-Matin* verscheen een paginagroot artikel over de week samen met een groepsfoto.

Woensdagnamiddag stond een bezoek gepland aan het wereldberoemde parfumhuis *Fragonard* in de stad Grasse. Tijdens de rondleiding kregen we informatie over het proces van de parfumcreatie

Mediteranea
Esperanto-semajno

en mochten we verschillende soorten bloemenessences proefruiken. In de winkel kon je verschillende parfums, geparfumeerde zepen, kaarsen en andere cosmetica kopen. Ook de avondactiviteiten waren interessant. Zondag presenteerde Mireille de geschiedenis van Afrika en de film "Bamako". Maandag konden we meer vernemen over de legende en de geschiedenis van Dracula, gepresenteerd door Rodica. Dinsdag sprak Sabi over familiestambomen en bracht hij ons allerlei bij over genealogie. Woensdag presenteerde Mireille, na de excursie, enkele korte video's over Afrika en 's avonds sprak Evgeniy Kovtoniuk over hoe het er nu echt aan toegaat in Oekraïne. Hij behandelde verschillende aspecten, sprak over zijn eigen ervaringen en voegde er zijn eigen bedenkingen aan toe. Donderdag namen wij, in het rood uitgedost, deel aan een gezamenlijke dansavond. De laatste avond was het de beurt aan de deelnemers. We genoten van theaterstukjes, sketches, declamatie van gedichten, liedjes en grappen. Vervolgens werden de organisatoren en de cursusleiders gefeliciteerd en werden er cadeautjes uitgereikt. Een welgemeende dank aan iedereen voor de goede organisatie van de week met een variatie van activiteiten en intense studie. Na de muziek van Josiane, Yannick en Marithé was het weer tijd om te dansen.

Hoewel het bij onze aankomst regende, werd het al snel zonnig weer, waar we allemaal blij mee waren. Esperantisten werden de afgelopen weken gelokt met uitspraken: "De Côte d'Azur is een plek waar mimosa's bloeien", maar deze keer waren ze al uitgebloeid. Volgend jaar zal de slogan waarschijnlijk zijn: "Roze bloeiende amandelbomen verwelkomen je". De Mediterrane Esperantoweek 2025 vindt plaats van 15 tot en met 22 maart.

Liba Gabalda
(vertaling: Piet Glorieux)

Naar aanleiding van het EEU-congres van 8-12 mei 2024 in Straatsburg is er een postzegel uitgegeven in verschillende deelnemende landen. Het is een zegel die kan gebruikt worden voor het verzenden van een gewone brief. Voor België kost hij € 1,83 per stuk. Geïnteresseerd: neem contact op met An Olijslagers (limburg@esperanto.be) met vermelding van het aantal dat je wil!

ALEXANDRINE BRENGT AFRIKAANSE VROUWEN-ESPERANTISTEN SAMEN

Irene2005 from Cary, North Carolina, USA, CC BY 2.0

Hallo lieve medemens,

Ik ben Alexandrine OMBA TSHAMENA, geboren op 25 februari 1975. Ik ben het tweede kind in ons gezin. Mijn vader stierf toen ik vijf jaar oud was, mijn moeder leeft nog. Ik heb een bachelordiploma in algemene pedagogiek. Ik heb zes jaar op een privéschool gewerkt. Door de verkoop van de school ben ik nu werkloos, maar ik probeer rond te komen.

In 2007 ontdekte ik het bestaan van de taal Esperanto in de wereld via het tijdschrift “AfriquEspoir” en in 2008 leerde ik het online en soms met de hulp van dierbare Emile Malanda en Jean Bosco Malanda.
Omdat ik in mijn omgeving de enige was die Esperanto kende en sprak, kwam ik op het idee om een Esperantoclub op te richten.

Op de eerste plaats om de nieuwe taal te oefenen met mijn vrienden. Die droom werd werkelijkheid, dus in 2009 begon ik Esperanto te onderwijzen in mijn club, genaamd Esperantogroep van Sint-Rita, kortweg EGSR.

Ten tweede wou ik theater maken, een video in ESPERANTO. Die droom werd ook werkelijkheid.

Ten derde heb ik in 2010 in mijn land, precies in de hoofdstad Kinshasa, een Esperantovrouwengroep opgericht, en in hetzelfde jaar in maart organiseerde ik het eerste evenement op de Internationale Vrouwendag met 103 deelnemers.

In 2017 benoemde UEA mij als verantwoordelijke voor vrouwenkwesties binnen de Afrikaanse Commissie. Toen ik dat bericht zag, heb ik veel gebrainstormd en gedroomd over een unie van alle vrouwen die Esperanto spreken in Afrika. Ik kreeg het idee om een esperantisten-vrouwenvereniging in Afrika “EVAA” op te richten. In mijn eentje kan ik daar niet in slagen. Ik heb daarom contact opgenomen met elf vrouwen in verschillende landen van Afrika en ik heb hun mijn idee gepresenteerd om dat platform EVAA op te richten, dat tot doel heeft alle vrouwelijke esperantisten van Afrika te verenigen. Zij vonden het allen een goed idee en we waren het er allemaal over eens om EVAA online op te zetten. De andere vrouwen waren niet zo actief als ik en Miora, daarom zijn hun namen verdwenen, maar ze zitten wel in de commissie. Dus Miora en ik werkten hand in hand aan het succes van die EVAA.

We hadden het idee om het eerste Afrikaanse Vrouwencongres “1a-AKVo” in Madagaskar te organiseren met het oog op de oprichting van ons platform en om ons wereldwijd zichtbaar te maken. Door gebrek aan middelen slaagden veel vrouwen er niet in om deel te nemen. Zelfs ik deed niet mee. Stel je voor dat ik in die periode verantwoordelijk was voor vrouwenkwesties in de Afrikaanse Commissie!

Over mijn Esperantoactiviteiten in mijn land (Congo-Kinshasa): ik heb veel georganiseerd, onder andere vrouwendagen, Esperantocultuurdag, excursies, werving voor Esperanto… Deze evenementen heb ik elk jaar georganiseerd van 2009 tot nu. Mijn werkloosheid was een heel grote hinderpaal, want leven zonder werk is niet gemakkelijk.

Aangezien ik een stuk land bezit, dacht ik na over mijn favoriete projecten die ik ooit wil realiseren. Het terrein meet 15 bij 30 meter, dus 450 m². Ik wil het nuttig gebruiken door er een kippenhok of een varkensstal te bouwen. Voor de realisatie van dit project ben ik op zoek naar enkele investeerders die het financieel willen ondersteunen. Er zijn veel kleine klusjes te doen. Eerst de bomen kappen en dan hokken bouwen om kippen te houden, dus veel kleine klusjes. Als ik dat interessante project realiseer, ben ik niet langer werkloos.

Mocht iemand geïnteresseerd zijn in het project en bereid zijn mij financieel te steunen, zal ik daar heel blij mee zijn. Je kunt contact met mij opnemen via Whatsapp of Gmail: +243811296268
alexandrine.omba7@gmail.com

Saluton kara samideano,

Mi estas Alexandrine OMBA TSHAMENA, mi naskiĝis la 25-an de februaro 1975. Mi estas la dua infano en nia familio. Mia patro mortis kiam mi havis 5 jarojn. Kaj mia patrino vivas ĝis nun. Mi havas ŝtatan diplomon (bakalaŭrecon) pri ĝenerala pedagogio. Mi laboris en privata lernejo dum 6 jaroj. Pro la vendo de la lernejo, nun mi estas senlabora sed mi elturniĝas por vivteni.

En 2007, mi malkovris la ekziston de la lingvo Esperanto en la mondo en revuo “AfriquEspoir” kaj en 2008 mi lernis ĝin aŭtomate kaj kelkfoje kun la helpoj de niaj karaj Emile Malanda kaj Jean Bosco Malanda.
Kiel mi estis la sola kiu konis, parolis la lingvon Esperanto en mia ĉirkaŭaĵo, mi havis ideon krei Eo-klubon.

Unue por praktiki la novan lingvon kun miaj geamikoj. Tiu revo estis realigita, do en 2009 mi ekinstruis Esperanton en mia klubo nomata Esperantista Grupo de Sankta Rita, mallongige EGSR.

Due por fari teatron, filmeton en ESPERANTO, tiu revo estis ankaŭ realigita.

Trie en 2010, mi kreis Esperantan virinan grupon en mia lando precize en la ĉefurbo Kinŝaso, kaj en la sama jaro en marto mi organizis la unuan eventon pri Internacia Virina Tago kun 103 partoprenantoj.

En 2017, UEA nomis min kiel la zorgantino pri virinaj aferoj en Afrika Komisiono. Vidante tiun postenon, mi multe cerbumis kaj revis pri la unuiĝo de ĉiuj virinoj kiuj parolas Esperanton en Afriko. Mi ekhavis ideon krei Esperantista Virina Asocio en Afriko “EVAA”, mi sole ne povas sukcesi kaj mi kontaktis preskaŭ 11 virinojn en diversaj landoj de Afriko kaj mi prezentis al ili mian ideon krei tiun platformon EVAA, kiu havas la celon kunigi ĉiujn Esperantistajn virinojn de Afriko, kaj ĉiuj ŝatis la ideon, kaj ni ĉiuj akceptis starigi EVAA rete. Aliaj virinoj ne estis viglaj kiel mi kaj Miora, pro tio iliaj nomoj malaperis sed ili estas en la komitato. Do, mi kaj Miora laboris man-en-mane por la sukceso de tiu EVAA.

Ni havis ideon organizi la unuan Afrikan Kongreson de Virinoj “1a-AKVo” en Madagaskaro por la starigo de nia platformo kaj por ke ni estu videblaj tutmonde. Pro la manko de rimedoj, multaj virinoj ne sukcesis partopreni. Eĉ mi mem ne partoprenis! Imagu ke dum tiu periodo, mi estis zorgantino pri virinaj aferoj en Afrika Komisiono!

Pri Esperantaj Agadoj miaj: en mia lando (Kongo-Kinŝaso), mi organizis multon, interalie Virinaj Tagoj, Esperantista Kultura Tago, ekskursoj, varbado pri Esperanto… Mi organizis tiujn eventojn ĉiujare de 2009 ĝis nun. Manko da laboro multe ĝenis min ĉar vivi senlabore ne estas facila.

Pro tio ke mi havas mian terenon, mi pensis al miaj ŝatataj projektoj kiujn mi volas ke ili realigu iam. Do, tiu tereno mezuras 15m je 30m do 450m². Kaj mi volas ekspluati ĝin farante kokejon aŭ porkejon. Por la realigo de tiu projekto, mi serĉas kelkajn investantojn por financsubteni ĝin. Estas multaj laboretoj en tiu tereno, oni devas unue tranĉi la arbojn, poste konstrui dometojn por gardi kokidojn, do multaj laboretoj. Sukcesonte tiun interesan projekton, mi diros adiaŭ al la senlaboreco.

Se iu interesiĝas pri la projekto kaj pretas por financsubteni min, mi vere estos kontenta. Vi povas kontakti min per Whatsapp aŭ Gmail: +243811296268
alexandrine.omba7@gmail.com

KRITISCHE STEMMEN UIT HET VERRE OOSTEN BIJ HET ALOMTEGENWOORDIGE ENGELS

Dit artikel uit The Los Angeles Review of Books dateert al van enkele jaren geleden (2017), maar het lijkt me interessant om het te delen. De auteur, wonende in Zuid-Korea, schrijft uit eigen ervaring over "Korea's fundamenteel ongezonde relatie met het Engels" en bespreekt een aantal boeken, verschenen in het Verre Oosten, waar men ingaat tegen de verengelsing van de zgn. wereldliteratuur en het verlies van de nationale talen en cultuur. Hoewel de leercurve naar het Engels voor Aziaten veel steiler is dan voor Nederlandstaligen, zijn de argumenten ook geldig voor onze westerse cultuur.

De auteur van het artikel, Colin Marshall, woont in Seoel en noemt zichzelf tegenwoordig essayist, presentator en publiek spreker over "Steden, taal en cultuur". Hij schreef zelf een werkje in het Koreaans met als titel "Vier leugens over het Engels". De eerste leugen is dat moedertaalsprekers van het Engels comfortabel kunnen leven in elk land van de wereld; een tweede leugen is dat al die landen er geen probleem mee hebben om met elkaar in het Engels te communiceren; ten derde, dat aangezien Zweden en Duitsers behoorlijk Engels spreken bovenop hun eigen taal, Koreanen dit ook zouden moeten kunnen en doen; en ten slotte dat iedereen die niet in staat is om het Engels te beheersen dwaas is. Koreanen reageren verbijsterd wanneer ik dit zo schrijf. Anderzijds, hoewel Engels er te pas en te onpas wordt gebruikt en men overstelpt wordt met reclame voor Engelse taalcursussen, slagen de meeste Koreanen er, ondanks jaren en jaren studie, niet in om enige spreekvaardigheid te tonen.

In Japan daarentegen heeft men die "Engelse koorts", zoals Koreanen het noemen, minder te pakken: de taal van Japan is nog altijd het Japans. Als ik een Japanner aanspreek in het Japans, antwoordt hij nooit in het Engels, en mocht ik hem aanspreken in het Engels, dan zal hij, dikwijls uitgebreid, antwoorden in het Japans.

Toch denkt de Japanse romancière Minae Mizumura dat haar landgenoten "het gevoel hebben dat ze Engels zouden moeten kunnen", een "irrationele obsessie, een soort paranoia die zich over het land verspreidt als een pest". Het feit dat ze er – ondanks jaren studie – niet in slagen om het Engels onder de knie te krijgen, beschouwen Japanners als een nederlaag en wijten ze aan zichzelf. Mizumura maakt die diagnose in haar naar het Engels vertaalde boek *The Fall of Language in the Age of English*. Hoewel Mizumura verzekert dat haar landgenoten "niet hoeven te vrezen voor de toekomst van de Japanse literatuur", voegt ze daar dit tegenstrijdige voorbehoud aan toe: "tenzij de Japanse taal in verval raakt, of de Japanners hun taal zelf laten vallen, of – erger nog – alles blijven doen wat in hun macht ligt om haar verval te versnellen (wat naar ik vrees het geval kan zijn) nu we het tijdperk van het Engels al zijn ingegaan".

Engels noemt zich de universele taal, in navolging van bijvoorbeeld het middeleeuwse Latijn, maar volgens Mizumura is er "in het verleden nooit een universele taal van die schaal geweest, een taal die zich niet beperkt tot één geografische locatie […], alle andere talen overheerst en over de hele wereld circuleert". Geen enkele taal "heeft ooit zo de wereld geregeerd als het Engels nu", "(geen enkele taal) was ooit zo compleet en absoluut dominant". Daaruit leidt Mizumura af dat een taal, om universeel te zijn, niet het grootste aantal moedertaalsprekers of sprekers van een gelijkwaardig niveau moet hebben, een argument dat door esperantisten wordt gebruikt om Engels als universele taal te verwerpen, maar wel het grootste aantal gebruikers, of toch het grootste aantal mensen die vinden dat ze het zouden moeten gebruiken als hun tweede taal.

Het veralgemeende gebruik van het Engels heeft als gevolg dat auteurs met Engels als moedertaal, volgens Mizumura, "vinden dat het Engels dat nu wereldwijd in omloop is – in de academische wereld, de journalistiek, de handel, Hollywood, het internet – verarmd, gedegenereerd en ontworteld is".

Het was Alexis de Tocqueville die, al ten tijde van de opkomst van het Amerikaanse Engels, foeterde tegen de groeiende "vaagheid" van het "gedemocratiseerde" Engels en dit een "betreurenswaardig gevolg van de democratie" noemde.

Dat brengt de auteur van het artikel bij het boek *Forget English! Orientalisms and Word Literature* van Aamir R. Mufti, dat focust op India en Pakistan. Hij bekritiseert het concept "wereldliteratuur", dat volgens hem, al van bij het begin, meer heeft "gefunctioneerd als een soort grensbewaking, als een systeem voor de regulering van bewegingen, dan als een geheel van grensoverschrijdende literaire relaties". Of, anders gezegd, dat de "culturele ruimte, die men wereldliteratuur noemt, bijlange geen naadloze, gemakkelijk doorkruisbare ruimte is, maar een ruimte waar mobiliteit verplicht is en dus immobiliteit ook". Tocqueville klaagde al over schrijvers die "passioneel verslaafd zijn aan generieke termen en abstracte uitdrukkingen". Die abstracties "vervagen en verduisteren de gedachten die men had willen overbrengen".

Mufti's boek is maar een van de vele werken waarin wordt nagedacht over de "globaliserende culturele logica van de laatkapitalistische postkoloniale wereld" en sluit aan bij wat Mizumura schrijft: " De ondergang van een taal begint als […] mensen wat ze in het Engels lezen serieuzer beginnen te nemen" dan wat in hun moedertaal verschijnt, wanneer een niet-Engelstalige nationale literatuur "verwordt tot een lokale literatuur, die door geen enkel persoon met literaire smaak serieus wordt genomen".

"Natuurlijk", schrijft Mufti, "is het in de huidige conjunctuur nauwelijks nog mogelijk om Engels weg te denken, maar ik benadruk de noodzaak en de mogelijkheid om er voorbij en errond te denken." Met dit boek wil Mufti vragen stellen bij "hoe het culturele syteem van het Engels een rol heeft gespeeld bij het – in een uitdeinende, burgerlijke wereld – opslorpen en zich toe-eigenen van cultureel ver verwijderde en diverse levenswijzes", "hoe het een literaire taal werd in een samenleving waar ze niet uit afkomstig is" en hoe het Engels beslist "welke literatuur thuishoort of niet thuishoort in de wereldliteratuur".

Mizumura en haar collega's die in een andere taal dan het Engels schrijven, beseffen – in tegenstelling tot de Engelsschrijvenden – dat "de werken die naar het Engels worden vertaald, vaak inhoudelijk en taalkundig de gemakkelijkst te vertalen werken zijn en dat deze selectie het wereldbeeld geconstrueerd door de Engelse taal, versterkt". Niet-Engelsschrijvende auteurs beseffen ook dat "bij een interpretatie van de wereld enkel 'waarheden' die in het Engels kunnen worden waargenomen, bestaan als 'waarheden'". "Dit fenomeen wordt versterkt door de eerbiedwaardige Nobelprijs voor Literatuur, die alle problemen die verband houden met vertaling onvermijdelijk onder de mat veegt."

De in Italië wonende Engelse romancier Tim Parks klaagt erover dat "de Nobelprijs als belangrijker wordt gezien dan om het even welke nationale literatuurprijs". Hij noemt de boeken die voor de Nobelprijs in aanmerking komen "de saaie, geglobaliseerde roman", die is geschreven "met een neiging om obstakels die de internationale verstaanbaarheid in de weg staan te vermijden zoals "'cultuurspecifieke belemmeringen en taalvirtuositeit'".

Parks is bijvoorbeeld geïrriteerd over "de overdreven fantasie-hulpmiddelen van een Salman Rushdie", die hij een van de "exemplarische niet-westerse schrijvers" noemt. Hij wijst met een beschuldigende vinger naar Rushdies houding ten aanzien van de literatuur van zijn thuisland India. Rushdie beweert dat het proza van Indische auteurs die in het Engels schrijven "een sterker en belangrijker oeuvre blijkt te zijn dan het meeste dat is geproduceerd in de zestien 'officiële talen' van India, de zogenaamde 'volkstalen'" Mufti's probleem met de romans van Rushdie heeft minder met esthetica te maken dan met een, cultureel, verkeerde voorstelling van de zaken. Met zijn werk wil hij vooral "autonomie opeisen binnen de internationale Engelstalige literaire cultuur', en daarbij de authenticiteit opgeven.

Het is een dilemma: enerzijds kunnen we het Engels niet wegdenken, maar anderzijds is zijn dominantie ook verantwoordelijk voor flauwe, smakeloze en verwrongen literatuur. Mufti suggereert geen uitwegen uit dat dilemma. Maar Mizumura eindigt haar boek wel met een aantal aanbevelingen voor haar landgenoten, waarmee ze in Japan ophef veroorzaakte.

Zij durft te stellen dat niet iedereen een tweede taal nodig heeft. "De enige realistische weg om een kader van getrainde tweetaligen te verkrijgen, bestaat erin om de tegengestelde richting uit te gaan – d.w.z. de notie van universele tweetaligheid op te geven." Het Ministerie van Onderwijs en de Japanse bevolking zouden moeten aanvaarden dat "niet elk kind graag Engels leert (eigenlijk is Engels het meest verafschuwde vak in Japanse scholen)" en dat "het geen zin heeft om Japans beperkte middelen gelijk te verdelen onder zij die Engels willen leren en zij die het niet willen".

Vervolg op blz 23

DE VLAAMSE ESPERANTOBOND HEEFT EEN NIEUW BESTUUR

DANKJEWEL NICKY
WELKOM ALEX, BEN, JOHAN, JOHAN, PIET

Aangezien het huidige bestuur van de Vlaamse Esperantobond (VEB) – volgens de vorige statuten –voor een termijn van drie jaar is verkozen, moest er tijdens de Algemene Vergadering (AV) van 16 maart ll. een nieuw bestuur – bestuursorgaan volgens de nieuwe terminologie – worden verkozen. Er moest ook een nieuwe voorzitter worden gekozen, aangezien de huidige voorzitter Nicky Janssen had beslist om haar mandaat te beëindigen. Daarnaast beëindigden ook hun mandaat bestuurslid Yves Nevelsteen en gecoöpteerd lid en penningmeester Kevin De Laet. Twee bestuursleden, Piet Glorieux en Johan Van Eenoo, stelden zich opnieuw kandidaat.

De AV verkoos unaniem volgende kandidaat-bestuursleden: Piet Glorieux, Johan Van Eenoo, Johan Donckerwolcke, Alex Humet en Ben Indestege. Er was slechts één kandidaat-voorzitter, met name Piet Glorieux, en ook hij werd met algemeenheid van stemmen verkozen. Johan Van Eenoo wordt de nieuwe secretaris en Johan Donckerwolcke de nieuwe penningmeester.

Piet Glorieux, gepensioneerd IT-analist, woont in Kortemark (West-Vlaanderen) en is actief in Esperantogroep La Konkordo te Kortrijk. Hij is sinds 2016 hoofdredacteur van dit tijdschrift en in die functie lid van de Algemene Vergadering van de VEB. Sinds 2018 maakt hij ook deel uit van het bestuur en sinds 2021 was hij secretaris.

Johan Van Eenoo, gepensioneerd administratief medewerker bij de Openbare Bibliotheek Brugge, woont in Oostkamp (West-Vlaanderen), is de voorzitter van de Brugse Esperantogroep “Paco kaj Justeco” en als vertegenwoordiger ervan lid van de Algemene Ledenvergadering van de Vlaamse Esperantobond. In het verleden was hij ondervoorzitter en later secretaris van de VEB, en tevens lid van het vorige bestuur.

Johan Donckerwolcke, gepensioneerd bedrijfsleider, heeft zijn woonplaats in Kapellen (provincie Antwerpen) en is actief in Esperantogroep La Erikejo te Kalmthout. Op basis van zijn professionele bezigheden als bedrijfsleider is hij de geschikte persoon voor de functie van penningmeester.

Alex Humet, gepensioneerd actuaris, wonende in Berchem (provincie Antwerpen), heeft zijn sporen ruim verdiend als lesgever, o.a. in het stedelijk avondonderwijs, en is actief in Esperantogroep La Verda Stelo te Antwerpen.

Ben Indestege ten slotte, ex-zelfstandige en ex-wereldreiziger, nu aan de slag als bediende, wonende in Dilsen-Stokkem (Limburg), is actief in Esperantogroep Limburgse Esperantovereniging.

De Algemene Vergadering bedankte de uittredende bestuursleden Kevin en Yves voor bewezen diensten en met name voorzitter Nicky Janssen, die ondanks moeilijke privéomstandigheden, met name het overlijden van haar echtgenoot Ivo Vercammen, het VEB-schip drijvende hield.

v.l.n.r. Alex Humet, Piet Glorieux, Johan Van Eenoo, Johan Donckerwolcke, Ben Indestege (inzet)

Vervolg van blz 21

Om de situatie recht te zetten, schrijft Mizumura, moeten we onze beperkte middelen voor onderwijs besteden “aan een beperkte groep getalenteerden” en ingaan tegen de huidige marktevolutie die “mensen creëert die Engels spreken als Amerikanen – een zinloze competentie”. Maar om te vermijden dat die uitverkorenen “alleen maar handpoppen worden van de regering”, moet Japan geesten cultiveren “die in staat zijn om hun land te verdedigen en te bekritiseren als geïnformeerde burgers”. Dit vergt een voorafgaandelijke “grondige basiskennis van Japan en het Japans”.

In haar boek bekritiseert Mizumura ook de hedendaagse Japanse literatuur. In Japan, net zoals elders, “verdient de literatuur die in omloop is zelden die benaming”, maar bovendien “is literatuur in zijn geheel in status gezakt bij haar landgenoten. Als het woord ‘literatuur’ nog enig respect oproept, is het omdat het geassocieerd wordt met het werk van vroegere schrijvers die de Japanse literatuur tot een ‘belangrijke’ literatuur maakten”. In een land waar “de verering voor literatuur vroeger naar het extreme neigde”, krijgen leerlingen/studenten (“van basisschool tot universiteit”) nooit nog een volledig boek met Japanse fictie in handen en is het nu “de nationale onverschilligheid voor literatuur die neigt naar het extreme”.

Als dit zo doorgaat, zal “verfijnd proza beetje bij beetje [...] zijn ondergang tegemoetgaan omdat mensen hun eigen taal minder naar waarde schatten in een vergeefse poging om te ‘globaliseren’” en omdat ze meer eigentijdse fictiewerken vragen als “geglobaliseerde culturele goederen, die, zoals Hollywoodse kaskrakers, geen taal – of vertaling – in de meest echte zin van het woord, meer nodig hebben”.

In haar aanbeveling aan de Japanse regering om “van de verdediging van de Japanse taal haar missie te maken, door ze prioriteit te geven boven het Engels”, stelt Mizumura dat “iemands identiteit niet afhangt van zijn/haar natie of bloed maar van de taal die hij/zij gebruikt”. Wat moedertaalsprekers het meest verbindt in haar ogen, is “dat ze dezelfde klassiekers lezen en ermee – hoe oppervlakkig ook – dialogeren”.

Piet Glorieux
(op basis van een artikel van in The Los Angels Review of Books,
van 5 oktober 2017, van de hand van Colin Marshall)

HORIZON-TAAL
Tweemaandelijks tijdschrift / ISSN - 0772 - 540
Vlaamse Esperantobond vzw
Lange Beeldekensstraat 169, BE- 2060 Antwerpen
Afgiftekantoor 2060 Antwerpen Stuyvenberg - Erkenningsnummer P004200

bpost
BB-PP
BELGIË(N)-BELGIQUE

Contactadressen in Vlaanderen

www.esperanto.be/groepen

ANTWERPEN
Esperanto-Antwerpen, p/a Lange Beeldekensstraat 169, BE-2060 Antwerpen,tel.: 03 234 34 00 www.esperanto.be/antwerpen
esperanto-antwerpen@esperanto.be
La Verda Stelo: Klaas Dijkstra (voorzitter)

BRUGGE
Paco kaj justeco, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, BE-8310 Brugge,
tel.: 050 67 51 78, heidi.goes@gmail.com
https://paco-kaj-justeco.weebly.com

GENT
La Progreso, Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, BE-9050 Gentbrugge,
tel.: 09 230 16 77, gent@esperanto.be - www.esperanto.be/gent

KALMTHOUT
La Erikejo, Mireille Storms, Douglaslaan 14, BE-2950 Kapellen,
tel.: 03 666 83 19, mireillestorms@hotmail.com
https://laerikejo.wordpress.com

KORTRIJK
La Konkordo, Piet Glorieux, Pastoor Blanckestraat 8 bus 0201,
BE-8610 Kortemark, tel.: 0472 25 79 18, piet.glorieux@gmail.com,
Jean-Pierre Allewaert, Leeuw van Vlaanderenlaan 35/0011 8500
Kortrijk, tel.: 056 20 07 96, esperantokortrijk@hotmail.com
www.esperanto-kortrijk.info

LEUVEN
Esperanto 3000, Myriam Van der Steen, Albert Stainierstraat 1, BE 3001
Heverlee Tel.: 0497 47 35 38 leuven@esperanto.be
www.esperanto3000.be

LIMBURG
Limburgse Esperantovereniging
Henri Schutters, Panhovenstraat 10, BE-3930 Peer,
tel.: 011 63 55 92, henri.schutters@skynet.be
www.esperanto.be/limburg

OOSTENDE
La Konko, Anne Brabant, Duinenstraat 74 /0201 BE-8400 Oostende,
tel.: 059 44 82 50 anne.brabant@telenet.be
www.esperanto.be/oostende

ROESELARE / TIELT zie **KORTRIJK**

TIENEN
Esperanto Numismatiek Vereniging (ENA) Info: Bert Boon,, Merelhof 8,
BE-3300 Tienen, tel. en fax: 0472 73 48 30 bert.boon@skynet.be

www.esperanto.be/horizontaal

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra Esperanto-Ligo
Lange Beeldekensstraat 169, BE- 2060 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00
info@fel.esperanto.be, www.esperanto.be

Belga Esperanto-Federacio (BEF): Kristin Tytgat, kristin.tytgat@skynet.be
www.esperanto.be/bef

ILEI-Belgio (Esperanto-leraars): Marc Cuffez, Torhoutsesteenweg 453 bus 0003, BE-8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65, flandrio@hotmail.be
https://ilei.info

Verdaj Skoltoj
p/a Valère Doumont, Rue des Champs, 3 5060 Sambreville, tel.:0485 517 552; info@verdajskoltoj.net - www.verdajskoltoj.net

Valona Esperanto-asocio, V.Esp-o
p/a Jean Annet, Rue de la Terre Franche 31 - 5310 Eghezée,
tel.: 0495 10 32 30, esperanto.wallonie@gmail.com

Esperantista Brusela Grupo vzw (EBG) sekretariejo: p/a Yves De Keyzer, Perkstraat 78, BE-1630 Linkebeek tel.: 0498 04 00 95;
sekretario@esperantobruselo.org - www.esperantobruselo.org/nl
Françoise Pellegrin, Eiklaan 14, BE-1640 Sint-Genesius-Rode

Esperanto Nederland, secretaris, Ineke Emmelkamp,
Arubastraat 12, 9715 RW Groningen, tel.: +31 (0)50 5718842
sekretario@esperanto-nederland.nl
www.esperanto-nederland.nl/groepen

Hoofdkantoor van de Esperanto Wereldvereniging/Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam,
tel.: +31(0)104 361 044, uea@co.uea.org - www.uea.org

Bestuursleden van FEL

Voorzitter:	*Piet Glorieux*
Secretaris:	*Johan Van Eenoo*
Penningmeester:	*Johan Donckerwolcke*
Bestuursleden:	*Alex Humet, Ben Indestege*

https://esperanto.events plusendas al **https://eventaservo.org**

Eventoj en via regiono aperas en Eventa Servo de UEA. Jen la facilaj landaj ligiloj:

- **Belgio** **be.esperanto.events**
- **Francio** **fr.esperanto.events**
- **Germanio** **de.esperanto.events**
- **Nederlando** **nl.esperanto.events**

Ekzistas tia ligilo por ĉiuj landoj de la mondo!

Estas tre facile por: komuniki, memori, tajpi – ankaŭ por ne-esperantistoj!

Giften vanaf 40,00 euro aan de VEB komen in aanmerking voor belastingvermindering.
Gelieve in de mededeling uw nationaal nummer te vermelden.